
Bibliografia

Akty prawne i dokumenty

- Decyzja Rady z dnia 6 kwietnia 2009 r. ustanawiająca Europejski Urząd Policji (Euro-pol)*, „Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej” [online] z 15.05.2009 r., nr L121, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009D0371&qid=1430078448995&from=PL>.
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów. Europejski program w zakresie migracji* [online], 13.05.2015, nr COM(2015) 240, https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/background-information/docs/communication_on_the_european_agenda_on_migration_pl.pdf.
- Konwencja Wykonawcza do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 roku między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach*, „Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich” [online] z 22.09.2000 r., nr L239, [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:42000A0922\(01\)&from=PL](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:42000A0922(01)&from=PL).
- Konwencja wyznaczająca państwo odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosków o azyl złożonych w jednym z państw członkowskich Wspólnot Europejskich, sporządzona w Dublinie dnia 15 czerwca 1990 r.*, Dz.U. 2005, nr 24, poz. 194, w wersji online: <http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20050240194>.
- Ośrodek Informacji i Dokumentacji Europejskiej, *Debata na temat priorytetów UE w zakresie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości na lata 2015–2019* [online], 30.10.2014, <http://oide.sejm.gov.pl/oide/en/images/files/pigulki/pwbis.pdf>.
- Program haski: wzmocnienie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w Unii Europejskiej*, „Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej” [online] z 03.03.2005 r., nr C53, [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52005XG0303\(01\)&from=PL](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52005XG0303(01)&from=PL).

- Program sztokholmski – otwarta i bezpieczna Europa dla dobra i ochrony obywateli*, „Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej” [online] z 04.05.2010 r., nr C115, [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52010XG0504\(01\)&from=PL](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52010XG0504(01)&from=PL).
- Rada Europejska. 26–27 czerwca 2014 r. Konkluzje* [online], 27.06.2014 r., http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/PL/ec/143500.pdf.
- Rozporządzenie (WE) nr 1987/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II)*, „Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej” [online] z 28.12.2006 r., nr L381, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32006R1987&from=PL>.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 439/2010 z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie utworzenia Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu*, „Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej” [online] z 29.05.2010 r., nr L132, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32010R0439&from=PL>.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca*, „Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej” [online] z 29.06.2013 r., nr L180, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R0604&from=PL>.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2007/2004, rozporządzenie (WE) nr 863/2007 i decyzję Rady 2005/267/WE* [online] z 15.12.2015, COM(2015) 671, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A52015PC0671>.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2007/2004, rozporządzenie (WE) nr 863/2007 i decyzję Rady 2005/267/WE* [online] z 15.12.2015 r., COM(2015) 671, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=celex%3A52015PC0671>.
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 z dnia 26 października 2004 r. ustanawiające Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej*, „Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej” [online] z 25.11.2004 r., nr L349, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32004R2007&from=PL>.
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 343/2003 z dnia 18 lutego 2003 r. ustanawiające kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego*, „Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej” [online] z 25.02.2003 r., nr L050, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003R0343&from=PL>.

- Układ między Rządami Państw Unii Gospodarczej Beneluksu, Republiki Federalnej Niemiec oraz Republiki Francuskiej w sprawie stopniowego znoszenia kontroli na wspólnych granicach*, „Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich” [online] z 22.09.2000 r., nr L239, [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:42000A0922\(01\)&from=PL](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:42000A0922(01)&from=PL).
- United Nations, *International Migration Report 2015*, New York 2016.
- Wersje skonsolidowane Traktatu o Unii Europejskiej i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, „Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej” [online] z 26.10.2012 r., nr C326, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?qid=1427540513570&uri=CELEX:C2012/326/01>.
- Wspólne oświadczenie szefów rządów państw Grupy Wyszehradzkiej* [online], Praga 4.09.2015 r., witryna internet. KPRM, https://www.premier.gov.pl/files/files/oswiadczenie_premierow_-_pl.pdf.
- Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady. Stawić czoła kryzysowi uchodźczemu w Europie: Rola Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych* [online], 9.09.2015 r., nr JOIN(2015) 40, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52015JC0040&from=PL>.

Monografie

- Balicki J. (red.), *Migracje jako nowa kwestia społeczna*, Katowice 2008.
- Balicki J., Frątczak E., Nam Ch.B., *Mechanizmy przemian ludnościowych. Globalna polityka ludnościowa*, Warszawa 2007.
- Balicki J., Stalker P., *Polityka imigracyjna i azyłowa. Wyzwania i dylematy*, Warszawa 2006.
- Barcz J. (red.), *Traktat z Lizbony. Główne reformy ustrojowe Unii Europejskiej*, Warszawa 2008.
- Bieniecki M., Pawlak M. (red.), *Praktyki integracji. Doświadczenia i perspektywy*, Warszawa 2012.
- Brodecki Z., *Prawo integracji w Europie*, Warszawa 2009.
- Bromke A., *Idealizm a realizm*, Chicago 1977.
- Burszta W.J., Serwański J. (red.), *Migracja, Europa, Polska*, Poznań 2003.
- Castles S., Miller M., *Migracje we współczesnym świecie*, Warszawa 2011.
- Czapiewski T., Stempiński S. (red.), *Absolwent na rynku pracy szczecińskiego obszaru metropolitalnego. Wymiar społeczny i polityczny*, Toruń 2014.
- Davies N., *Europa. Rozprawa historia z historią*, Kraków 2005.
- Florczak A., *Uchodźcy w Polsce. Między humanitaryzmem a pragmatyzmem*, Toruń 2003.
- Furdala A., Wysoczański W. (red.), *Migracje. Dzieje, typologia, definicje*, Wrocław 2006.
- Gamarnikow M., *Polska, wspólny rynek i zjednoczona Europa. Próba perspektywicznej analizy*, Londyn 1966.
- Gardocka T., Sobczak J. (red.), *Uchodźcy w Polsce i Europie. Stan prawny i rzeczywistość*, Toruń 2010.
- Golinowska S., Marek E. (red.), *Charakterystyka procesów migracyjnych*, t. 1, Warszawa 1994.

- Góralczyk B., *Współpraca Wyszehradzka. Geneza, doświadczenia, perspektywy*, Warszawa 1999.
- Górny A., Kaczmarczyk P., *Uwarunkowania i mechanizmy migracji zarobkowych w świetle wybranych koncepcji teoretycznych*, Warszawa 2003.
- Grosse T.G., *Polityki europejskie w dobie kryzysu*, Warszawa 2016.
- Gryz J., Gonet W., Fehler W., Legucka A., Machowicz K., Marczuk K.P., Oleksiewicz I., Podgórzńska R., Ludera-Ruszel A., Stachurska-Szczesiak K., *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Wczoraj – dziś – jutro*, Warszawa 2015.
- Hryniewicz J., *Uchodźcy w Polsce – teoria a rzeczywistość*, Toruń 2005.
- Iglicka K., Olszewska O., Stachurski A., Żurawska J., *Dylematy polityki migracyjnej Polski*, Warszawa 2005.
- Iglicka-Okólska K., *Analiza zachowań migracyjnych na podstawie badania etnosondażowego migracji zagranicznych w wybranych regionach Polski w latach 1975–1994*, Warszawa 1998.
- Ilnicki M., Pływaczewski W. (red.), *Ochrona praw człowieka w polityce migracyjnej Polski i Unii Europejskiej*, Olsztyn 2016.
- Iliski K. (red.), *Obrazy migracji*, Poznań 2010.
- Janicki W., *Migracje kompensacyjne jako czynnik wzrostu obszarów peryferyjnych. Rola ukrytego kapitału ludzkiego*, Lublin 2015.
- Jaroszewska E., *Migracje a zdrowie. Uwarunkowania kondycji zdrowotnej migrantów oraz bariery w korzystaniu z opieki medycznej*, Warszawa 2013.
- Kacprzak L., Knopek J. (red.), *Bezpieczeństwo państw a procesy migracyjne*, Piła 2008.
- Kaczmarczyk P., *Migracje zarobkowe Polaków w dobie przemian*, Warszawa 2005.
- Kaczmarczyk P., Okólski M. (red.), *Polityka migracyjna jako instrument promocji zatrudnienia i ograniczenia bezrobocia*, Warszawa 2008.
- Kawczyńska-Butrym Z., *Migracje. Wybrane zagadnienia*, Lublin 2009.
- Kenig-Witkowska M.M. (red.), *Prawo instytucjonalne Unii Europejskiej*, Warszawa 2008.
- Kępińska E., *Migracje sezonowe z Polski do Niemiec*, Warszawa 2008.
- Kik K., *Wizje zjednoczonej Europy*, Warszawa 1992.
- Kmieciak R. (red.), *Polska w XX wieku. Politologiczna charakterystyka dokonań i perspektyw rozwoju*, Poznań 2000.
- Kolasa P., *Ochrona praw uchodźców w Unii Europejskiej w świetle wytycznych Stolicy Apostolskiej*, Warszawa 2010.
- Koszel B., Mierzejewski D., Popławski Z. (red.), *Spoleczne oblicza Europy XXI wieku*, Piła 2015.
- Kozielska J., *Poakcesyjne migracje zarobkowe. Kontekst teoretyczno-empiryczny. Wsparcie społeczne*, Poznań 2014.
- Krasuski J., *Wyznaczniki biegu historii*, Wrocław 2008.
- Kromolicka B., Walczak H. (red.), *Bezdomna Europa. Migracje po II wojnie światowej we współczesnych badaniach humanistów*, Szczecin 2015.
- Kubitsky J., *Psychologia migracji*, Warszawa 2012.
- Latuch M., *Demografia społeczno-ekonomiczna*, Warszawa 1985.
- Lesińska M., *Inkluzja polityczna imigrantów we współczesnej Europie*, Warszawa 2013.

- Lesińska M., Okólski M. (red.), *Współczesne polskie migracje. Strategie, skutki społeczne, reakcja państwa*, Warszawa 2013.
- Łastawski K., *Od idei do integracji europejskiej*, Warszawa 2004.
- Łodziński S. (red.), *Problemy integracji imigrantów. Koncepcje, badania*, Warszawa 2008.
- Marszałek A., *Z historii europejskiej idei integracji międzynarodowej*, Łódź 1996.
- Mioduszevska M., *Najnowsze migracje z Polski w świetle danych Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności*, Warszawa 2008.
- Müller H.P., Zielińska M. (red.), *Transgraniczność w perspektywie socjologicznej. Migracje przymusowe w Europie*, Zielona Góra 2012.
- Nakonieczna J., *Migracje międzynarodowe a rozwój państwa*, Warszawa 2007.
- Nikitorowicz J., Misiejuk D. (red.), *Procesy migracji w społeczeństwie otwartym. Perspektywa edukacji międzykulturowej*, Białystok 2009.
- Oleksiewicz I., *Uchodźcy w Unii Europejskiej. Aspekty prawne i polityczne*, Bydgoszcz–Rzeszów 2006.
- Osiński J. (red.), *Współczesny Matrix? Fikcja w życiu gospodarczym, politycznym i społecznym*, Warszawa 2015.
- Pędziwiatr K., *Od islamu imigrantów do islamu obywateli. Muzułmanie w krajach Europy Zachodniej*, Kraków 2005.
- Podgórska K., *Od subie do choisie. Polityka migracyjna Francji w latach 2002–2011. Uwarunkowania, założenia, realizacja*, Toruń 2015.
- Podraza A., *Unia Europejska w procesie reform traktatowych*, Lublin 2007.
- Protasiewicz M., Stadtmüller E., *Europa – ziemia obiecana? Doświadczenia krajów europejskich w integracji imigrantów*, Wrocław 2007.
- Przyborowska-Klimczak A., Skrzydło-Tefelska E. (oprac.), *Dokumenty europejskie*, t. 1, Lublin 1996.
- Ruszkowski J., *Wstęp do studiów europejskich. Zagadnienia teoretyczne i metodologiczne*, Warszawa 2007.
- Sassen S., *Globalizacja. Eseje o nowej mobilności ludzi i pieniędzy*, Kraków 2007.
- Skoczek M., *Migracje zarobkowe i ich rola w rozwoju lokalnym. Studia porównawcze Ameryka Łacińska i Europa*, Warszawa 1994.
- Skoczyńska-Prokopowicz B., *Społeczne skutki migracji zarobkowych*, Kraków 2015.
- Skolimowska A., *Unia Europejska jako organizacja międzynarodowa*, Warszawa 2014.
- Skomerska-Muchowska I., Wyrozumska A., *Obywatel Unii*, Warszawa 2010.
- Slany K., *Między przymusem a wyborem. Kontynentalne i zamorskie emigracje z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (1939–1989)*, Kraków 1995.
- Smoliński T. (red.), *Modele integracji międzynarodowej. Uniwersalny, kontynentalny, sektorowy a idee, państwo, prawo. Zbiór studiów*, Szczecin 2006.
- Soznański J., *Prawo Unii Europejskiej. Analiza krytyczna systemu i doktryny*, Toruń 2014.
- Termiński B., *Międzynarodowa ochrona pracowników migrujących. Geneza, instytucje, oddziaływanie*, Warszawa 2011.
- Termiński B., *Migracje ekonomiczne w prawie współpracy międzynarodowej. Wybrane aspekty instytucjonalno-prawne*, Warszawa 2016.

- Termiński B., *Migracje, uchodźstwo i wysiedlenia wewnętrzne w świecie doby globalizacji*, Rogensburg 2016.
- Trojanowska-Strzęboszewska M. (red.), *System Schengen a imigracja z perspektywy Polski i Niemiec*, Warszawa 2014.
- Trojanowska-Strzęboszewska M., *Trzy oblicza unijnych granic. Polityka granic zewnętrznych Unii Europejskiej*, Warszawa 2011.
- Wandycz P., Frenzl L., *Zjednoczona Europa. Teoria i praktyka*, London 1965.
- Wawrzyk P., *Bezpieczeństwo wewnętrzne Unii Europejskiej*, Warszawa 2014.
- Węc.J., *Spór o kształt ustrojowy Wspólnot Europejskich i Unii Europejskiej w latach 1950–2010. Między ideą ponadnarodowości a współpracą międzyrządową. Analiza politologiczna*, Kraków 2012.
- Williams P.D. (red.), *Studia bezpieczeństwa*, Kraków 2012.
- Włoch R., *Polityka integracji muzułmanów we Francji i Wielkiej Brytanii*, Warszawa 2011.
- Wojtaszczyk K.A. (red.), *Integracja europejska*, Warszawa 2011.
- Wojtaszczyk K.A., Szymańska J. (red.), *Uchodźcy w Europie. Uwarunkowania, istota, następstwa*, Warszawa 2017.
- Wojtaszek-Mik E., Mik C. (oprac.), *Traktaty europejskie*, Kraków 2000.
- Zamojski J.E. (red.), *Migracje – historia, kultura*, Warszawa 2002.
- Zamojski J.E., *Wprowadzenie: Migracje po II wojnie światowej*, [w:] *Migracje 1945–1995*, Warszawa 1999.
- Zientara P., *Międzynarodowe migracje o charakterze ekonomicznym. Przyczyny, mechanizmy, konsekwencje*, Gdańsk 2012.
- Zięba M.S. (red.), *Migracja – wyzwanie XXI wieku*, Lublin 2008.
- Żołądek Ł. (red.), *Migracje i polityka migracyjna*, Warszawa 2014.

Artykuły naukowe

- Adamczyk A., *Migracje zagraniczne do Polski a problem bezpieczeństwa społeczno-politycznego*, „Przegląd Strategiczny” 2013, nr 2.
- Brzozowski J., *Polityka migracyjna Unii Europejskiej. Stan obecny i perspektywy*, „Studia Europejskie” 2011, nr 3.
- Gizicki W., *O zasadności istnienia Grupy Wyszehradzkiej*, „Rocznik Europy Środkowo-Wschodniej” 2013, nr 11, z. 1.
- Herman M., *Grupa Wyszehradzka. Narodziny, rozwój, perspektywy*, „Polski Przegląd Dyplomatyczny” 2001, nr 2.
- Iglicka K., *Wyniki badań nad migracjami powrotnymi w świetle najnowszych ujęć teoretycznych*, „Biuletyn Rzecznika Praw Obywatelskich” 2010, nr 69.
- Izak K., *Zagrożenie terroryzmem i ekstremizmem w Europie na podstawie wybranych przykładów. Teraźniejszość, prognoza ewolucji i kierunki rozwoju*, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego” 2011, nr 5.
- Kaczmarczyk P., *Efekty migracji w odniesieniu do rynku pracy. Przypadek polskich migracji poakcesyjnych*, „Studia BAS” 2014, nr 4.
- Kaczmarczyk T., *Migracja – charakterystyka zjawiska*, „Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy” 2015, nr 16.

- Kałań D., *Kryzys migracyjny jednocy Wyszehrad*, „Biuletyn PISM” 2015, nr 79.
- Kubiciel-Lodzińska S., *Imigracja zarobkowa do województwa opolskiego. Skala, warunki i perspektywy*, Opole 2012.
- Mazur-Cieślak E., *Polityka migracyjna państw europejskich a wyzwania migracyjne dla Polski*, „Bezpieczeństwo Narodowe” 2011, nr 20.
- Musiał S., *Miejsce muzułmanów w państwie francuskim od połowy lat siedemdziesiątych XX wieku*, „Przegląd Religioznawczy” 2013, nr 4.
- Nowotnik D., *Migracje zagraniczne w krajach Unii Europejskiej w warunkach kryzysu gospodarczego*, „Prace Komisji Geografii Przemysłu” 2011, nr 18.
- Oczki J., *Migracyjne efekty integracji Polski z Unią Europejską*, Ministerstwo Polityki Społecznej, „Rynek Pracy” 2002, nr 4.
- Okólski M., *Pracownicze migracje w Unii Europejskiej*, „International Journal of Management and Economics” 2004, nr 15.
- Pędziwiatr K., *Imigranci w Polsce i wyzwania integracyjne*, „Studia BAS” 2014, nr 4.
- Praszałowicz D., *Teoretyczne koncepcje procesów migracji*, „Przegląd Polonijny” 2002, nr 4.
- Raczyński R., *Wpływ migracji międzynarodowych na bezpieczeństwo wewnętrzne państwa*, „Bezpieczeństwo. Teoria i praktyka” 2015, nr 2.
- Rękawek K., *Ryzyko przeprowadzenia przez Państwo Islamskie kolejnych zamachów w Europie*, „Biuletyn PISM” 2016, nr 35.
- Richmond A., *Reactive Migration. Sociological Perspectives On Refugee Movements*, „Journal of Refugee Studies” 1993, nr 6.
- Sakson A., *Migracje – fenomen XX i XXI wieku*, „Przegląd Zachodni” 2008, nr 2.
- Wójcik-Żołądek M., *Współczesne procesy migracyjne. Definicje, tendencje, teorie*, „Studia BAS” 2014, nr 4.
- Yeleyko I., *Specyfika migracji zarobkowej ludności na Ukrainie*, „Nierówności Społeczne a Wzrost Gospodarczy” 2007, z. 11.
- Żebrowski A., *Migracja zagrożeniem dla bezpieczeństwa wewnętrznego państwa*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Politologica” 2014, nr 12.
- Żornaczuk T., *Balkańskie domino. Niepewna przyszłość nowego szlaku migracyjnego przez Chorwację i Słowenię*, „Biuletyn PISM” 2015, nr 92.

Źródła internetowe

- Centre of Migration Research, *The Czech Republic: On its way from emigration to immigration country* [online], witryna internet. IDEA, http://www.idea6fp.uw.edu.pl/pliki/WP11_Czech_Republic.pdf.
- Centrum Badania Opinii Społecznej, *Stosunek do przyjmowania uchodźców* [online], witryna internet. CBOS, http://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2016/K_136_16.PDF.
- Centrum Badania Opinii Społecznej, *Stosunek do uchodźców w krajach Grupy Wyszehradzkiej* [online], Warszawa 2015, witryna internet. CBOS, http://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2015/K_151_15.PDF.
- Czech Statistical Office, *Národnostní struktura obyvatel* [online], witryna internet. CZSO, <https://www.czso.cz/documents/10180/20551765/170223-14.pdf/d0d27736-ef15-4f4f-bf26-e7cb3770e187?version=1.0>.

- Dżihadysta grożą Chorwacji, MSW reaguje: wszystkie służby gotowe do działania* [online], Warszawa 16.07.2015, witryna internet. TVN24, <http://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/chorwacja-msw-komentuje-grozby-dzihadystow-dla-chorwacji,560698.html>.
- EASO, *Kluczowe ustalenia sprawozdania EASO na temat sytuacji w dziedzinie azylu w UE za rok 2015* [online], s. 2, https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/public/PL_TRA-Annual%20Report%202015%20key%20findings.pdf.
- European Police Office, *TE-SAT 2015 European Union terrorism situation and trend, Report 2014* [online], witryna internet. Europol, <https://www.europol.europa.eu/content/european-union-terrorism-situation-and-trend-report-2015>.
- Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej, *Risk Analysis for 2016* [online], witryna internet. Frontex, http://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/Annula_Risk_Analysis_2016.pdf.
- Eurostat, *Asylum and new asylum applicants annual aggregated data* [online], witryna internet. Eurostat, <http://ec.europa.eu/eurostat/web/asylum-and-managed-migration/data/main-tables>.
- Eurostat, *Asylum in the EU* [online], witryna internet. Komisji Europejskiej, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/docs/infographics/asylum/infographic_asylum_print_a_en.pdf.
- Eurostat, *Asylum in the EU Member States* [online], witryna internet. Eurostat, <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7203832/3-04032016-AP-EN.pdf/790eba01-381c-4163-bcd2-a54959b99ed6>.
- Eurostat, *First instance decisions on applications by citizenship, age and sex Annual aggregated data (rounded)* [online], witryna internet. Eurostat, http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=migr_asydcfst&lang=en.
- Eurostat, *Number of first time asylum seekers down to fewer than 290 000 in the first quarter of 2016* [online], witryna internet. Eurostat, <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7494855/3-16062016-BP-EN.pdf/4ff50bf8-82fc-4af0-9907-9c8546feb130>.
- Eurostat, *Number of first time asylum seekers slightly up to almost 306 000 in the second quarter of 2016* [online], witryna internet. Eurostat, <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7662180/3-22092016-AP-EN.pdf/22f5de3b-b5a8-4195-82fe-3072a4a08146>.
- Eurostat, *Record number of over 1.2 million first time asylum seekers registered in 2015* [online], witryna internet. Eurostat, <http://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-press-releases/-/3-04032016-AP>.
- Eurostat, *Wspólny europejski system azylowy* [online], witryna internet. Eurostat, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/docs/ceas-fact-sheets/ceas_factsheet_pl.pdf.
- Frontex, *Western Balkan route* [online], witryna internet. Frontex, <http://frontex.europa.eu/trends-and-routes/western-balkan-route/>.
- Frontex, *Western Balkans: Annual Risk Analysis 2015* [online], witryna internet. Frontex, http://frontex.europa.eu/assets/Publications/Risk_Analysis/WB_ARA_2015.pdf.

- Fundacja Rozwoju „Oprócz Granic”, *Europejskie doświadczenia: Czechy* [online], witryna internet. FROG, <http://ed.frog.org.pl/component/content/article/82-europejskie-doswiadczeniaczehy.html>.
- Fundacja Rozwoju „Oprócz Granic”, *Europejskie doświadczenia: Słowacja* [online], witryna internet. FROG, <http://ed.frog.org.pl/component/content/article/81-europejskie-doswiadczenia-slowacja.html>.
- Główny Urząd Statystyczny, *Informacja o rozmiarach i kierunkach czasowej emigracji z Polski w latach 2004–2015* [online], witryna internet. GUS, <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/migracje-zagraniczne-ludnosc/informacja-o-rozmiarach-i-kierunkach-emigracji-z-polski-w-latach-20042015,2,9.html>.
- Główny Urząd Statystyczny, *Migracje wewnętrzne* [online], Warszawa 12.11.2016, witryna internet. GUS, <http://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/212,pojecie.html>.
- Główny Urząd Statystyczny, *Pojęcia stosowane w statystyce publicznej* [online], <http://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/212,pojecie.html>.
- Gniazdowski M., *Czechy, Słowacja, Węgry i Rumunia: „nie” dla rozlokowania uchodźców* [online], witryna internet. OSW, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2015-09-23/czechy-slowacja-wegry-i-rumunia-nie-dla-rozlokowania-uchodzcow>.
- Gniazdowski M., Jaroszewicz M., *Węgierska odsłona kryzysu migracyjnego* [online], witryna internet. OSW, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2015-09-09/wegierska-odslona-kryzysu-migracyjnego>.
- Gödri I., *International migration* [online], witryna internet. HDRI, <http://www.demografia.hu/en/publicationonline/index.php/demographicportrait/article/viewFile/892/662>.
- Grodzki R., *Grupa Wyszehradzka i kryzys uchodźczy: solidarnie przeciw solidarności europejskiej?* [online], <http://www.iz.poznan.pl/plik,pobierz,93,16b1dedc4c06f692c1c2f5a9f493258f/1271-Wyszegrad-uchodzcy.pdf>.
- Institut National de la Statistique et des Études Économiques, *Étranger* [online], witryna internet. INSEE, <http://www.insee.fr/fr/methodes/default.asp?page=definitions/etranger.htm>.
- Institut National de la Statistique et des Études Économiques, *French, foreign and immigrant populations in France since 2006* [online], witryna internet. INSEE, http://www.insee.fr/en/themes/document.asp?reg_id=0&ref_id=if38.
- Institut National de la Statistique et des Études Économiques, *Immigré* [online], witryna internet. INSEE, <http://www.insee.fr/fr/methodes/default.asp?page=definitions/immigre.htm>.
- Institut National de la Statistique et des Études Économiques, *L'analyse des flux migratoires entre la France et l'étranger entre 2006 et 2013* [online], witryna internet. INSEE, http://www.insee.fr/fr/themes/document.asp?reg_id=0&ref_id=ia22.
- International Organization for Migration, *Hungary* [online], witryna internet. IOM, <https://www.iom.int/countries/hungary>.
- International Organization for Migration, *Slovakia* [online], witryna internet. IOM, <https://www.iom.int/countries/slovakia>.

- Kresy.pl, *Europa Środkowa stawia czoło emigracji* [online], witryna internet. Kresy, <http://www.kresy.pl/publicystyka,analizy?zobacz/europa-rodkowa-i-problem-emigracji>.
- Kubera J., *Francja*, [w:] *Wyzwania uchodźcze w wybranych państwach Unii Europejskiej*, „Biuletyn Instytutu Zachodniego”, Seria Specjalna – „Uchodźcy w Europie” 2015, nr 199 [online], witryna internet. IZ, <http://iz.poznan.pl/plik,pobierz,99,d00272ef17883243e0db1136bd10fe41/1258-wyzwania.pdf>.
- Lesińska M., *Migracje* [online], http://www.repozytorium.uni.wroc.pl/Content/59052/17_Magdalena_Lesinska.pdf.
- Marzocchi O., *Swobodny przepływ osób* [online], 02.2017, http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/pl/displayFtu.html?ftuld=FTU_2.1.3.html.
- Migration and migrant population statistics* [online], witryna internet. Eurostat, http://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics.
- Ministerstvo nitra České Republiky, *Strategie migrační politiky České Republiky* [online], witryna internet. MVCR, <http://www.mvcr.cz/clanek/migracni-a-azylova-politika-ceske-republiky-470144.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3d>.
- Napływ cudzoziemców ubiegających się o objęcie ochroną międzynarodową do Polski w latach 2009–2015* [online], <http://udsc.gov.pl/statystyki/raporty-specjalne/ochrona-miedzynarodowa-trendy/>.
- Nemzeti Választási Iroda, *National referendum, October 2, 2016* [online], witryna internet. Nemzeti Választási Iroda, http://www.valasztas.hu/en/ref2016/481/481_0_index.html.
- Organisation for Economic Co-operation and Development, *2014 – Raport CEED: Migracje w XXI wieku z perspektywy krajów Europy Środkowo-Wschodniej – szansa czy zagrożenie?* [online], witryna internet. OECD, <http://ceedinstitute.org/upload/files/4433814417bb43e0665e1f7bd92a45c1.pdf>.
- Ośrodek Informacji i Dokumentacji Europejskiej, *Debata na temat priorytetów UE w zakresie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości na lata 2015–2019* [online], 30.10.2014, <http://oide.sejm.gov.pl/oide/en/images/files/pigulki/pwbis.pdf>.
- Pędziwiatr K., *Francuzi i radykalny islam* [online], witryna internet. UW, <http://biuletynmigracyjny.uw.edu.pl/50-grudzien-2014/francuzi-i-radykalny-islam>.
- Pietrzekiewicz J., *Ograniczenia statystycznego podejścia do migracji. Przykład Francji* [online], witryna internet. UW, <http://biuletynmigracyjny.uw.edu.pl/40-luty-2013/ograniczenia-statystycznego-podejscia-do-migracji-przyklad-francji>.
- Ravenstein E.G., *The Laws of Migration* [online], https://cla.umn.edu/sites/cla.umn.edu/files/the_laws_of_migration.pdf.
- Rękawek K., *Ryzyko przeprowadzenia przez Państwo Islamskie kolejnych zamachów w Europie*, „Biuletyn PISM” 2016, nr 35 [online], witryna internet. PISM, <https://www.pism.pl/publikacje/biuletyn/nr-35-1385>.
- Rocznik statystyki międzynarodowej 2015* [online], Warszawa 2015, witryna internet. GUS, <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-statystyki-miedzynarodowej-2015,10,3.html#>.

- Sasnal P. (red.), *Niekontrolowane migracje do Unii Europejskiej – implikacje dla Polski* [online], Warszawa 11.2015, witryna internet. PISM, https://www.pism.pl/files/?id_plik=20992.
- Statystyki dotyczące migracji i populacji migrantów [online], 17.03.2017, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migration_and_migrant_population_statistics/pl.
- Szpala M., Sadecki A., *Presja migracyjna na granicy węgierskiej* [online], witryna internet. OSW, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2015-07-01/presja-migracyjna-na-granicy-węgierskiej>.
- Štatistický úrad Slovenskej Republiky, *Demographic and social statistics 2015: Main Trends of Population Development in the SR in 2014* [online], witryna internet. Štatistický úrad Slovenskej Republiky, <https://slovak.statistics.sk>.
- Terminiński B., *Wpływ migracji międzynarodowych na bezpieczeństwo państw Unii Europejskiej* [online], witryna internet. PSZ, <http://www.psz.pl/117-polityka/bogumil-termininski-wplyw-migracji-miedzynarodowych-na-bezpieczenstwo-panstw-unii-europejskiej>.
- Tobler W., *Migration. Ravenstein, Thorntwaite And Beyond* [online], <https://pdfs.semanticscholar.org/025f/e8d44920b336e9c8245c5d0dba5985d523f0.pdf>.
- TVN24, *Le Pen zapowiada referendum ws. wyjścia Francji z UE. Jeśli dojdzie do władzy* [online], witryna internet. TVN24, <http://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/marine-le-pen-zapowiada-referendum-ws-wyjscia-francji-z-unii,673432.html>.
- TVN24bis, *Na Węgrzech dramatycznie brakuje rąk do pracy* [online], witryna internet. TVN24bis, <http://tvn24bis.pl/ze-swiata,75/na-wegrzech-brakuje-pracownikow-przez-emigracje-i-demografie,660936.html>.
- Uniwersytet Warszawski, *Węgry: migracja czy kulturowa homogeniczność?* [online], witryna internet. UW, <http://biuletynmigracyjny.uw.edu.pl/51-czerwiec-2015/wegry-migracja-czy-kulturowa-homogenicznosc>.
- Urząd do spraw Cudzoziemców, *Główne trendy migracyjne 2014* [online], witryna internet. UdsC, <http://udsc.gov.pl/statystyki/raporty-specjalne/ochrona-miedzynarodowa-trendy/>.
- Urząd do spraw Cudzoziemców, *Napływ cudzoziemców ubiegających się o objęcie ochroną międzynarodową do Polski w latach 2009–2015* [online], witryna internet. UdsC, <http://udsc.gov.pl/statystyki/raporty-specjalne/ochrona-miedzynarodowa-trendy/>.
- Urząd do spraw Cudzoziemców, *Trendy migracyjne 2015*, witryna internet. UdsC, <http://udsc.gov.pl/statystyki/raporty-okresowe/zestawienia-roczne/>.
- Visegrad Group, *Joint Statement of the Heads of Governments of the V4 Countries* [online], witryna internet. Visegrad Group, <http://www.visegradgroup.eu/calendar/2016/joint-statement-of-the-160919>.
- Wyligala H., *Problem imigracji w relacjach francusko-niemieckich* [online], witryna internet. DSW, https://opub.dsw.edu.pl/bitstream/11479/162/1/Problem_imigracji_w_relacjach_francusko-niemieckich.pdf.
- Zakład Demografii i Gerontologii Społecznej Uniwersytetu Łódzkiego, *Migracje ludności* [online], <http://www.demografia.uni.lodz.pl/dlastud/migracje.pdf>.

Inne źródła

Bańko M. (red.), *Inny słownik języka polskiego*, Warszawa 2000.

Bańko M. (red.), *Wielki słownik wyrazów obcych PWN*, Warszawa 2003.

Encyklopedia socjologii, t. 2, Warszawa 1999.

Kopaliński W., *Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych z almanachem*, Warszawa 2000.

Rębała M., *Francuzi biorą nogi za pas*, „Gazeta Wyborcza” z 4 grudnia 2014.

Szlachta B. (red.), *Słownik społeczny*, Kraków 2004.

Wielka Encyklopedia Powszechna PWN, t. 3, Warszawa 1964.

Wielka Encyklopedia Powszechna PWN, t. 4, Warszawa 1964.

Wielka Encyklopedia Powszechna PWN, t. 7, Warszawa 1966.

Wielka Encyklopedia Powszechna PWN, t. 8, Warszawa 2002.

Wielka Encyklopedia Powszechna PWN, t. 12, Warszawa 2002.

Wielka Encyklopedia Powszechna PWN, t. 17, Warszawa 2003.